

Indhold

PAPYRUS 37. årgang nr.1 2017

Et sindrigt låg til en af Tutankhamons salvekrukker (obj. no. 620-1). Foto LM.

4 Dokki Gel: et møde mellem ægyptisk og afrikansk arkitektur
Dominique Valbelle og Séverine Marchi

14 Tutankhamons salvekrukker
Lise Manniche

28 Mumierne indre
Anne Haslund Hansen

32 Apis-templet i Frederiksberg Have
Thomas Christiansen

36 3. Tutankhamon-konference i Cairo
Lise Manniche

40 Boganmeldelse
Lise Manniche

41 Siden Sidst
Louise Alkjær

49 Elektronisk mødekalendar, flytning og email

50 Gavekort til medlemskab af DÆS

OM FORFATTERNE

Louise Alkjær er cand. mag. i ægyptologi

Anne Haslund Hansen er Seniorforsker ved Danmarks og Middelhavsländenes Oldtid, Nationalmuseet

Thomas Christiansen er postdoc på ToRS

Lise Manniche, mag. art. og PhD, er tidligere ekstern lektor på ToRS, Københavns Universitet

Séverine Marchi er Ingénieur d'études i arkæologi ved CNRS (UMR 8167-Orient et Méditerranée)

Dominique Valbelle er professor emerita ved Université Paris-Sorbonne (Paris IV)

ENGLISH ABSTRACTS

Dokki Gel: Egyptian architecture meets African

Dominique Valbelle and Séverine Marchi

Since 2013 the site of Dokki Gel in North Sudan has been excavated by a Swiss-French-Sudanese expedition. A large section of a town has been cleared, revealing buildings from the period known as Kerma Classic, coinciding with the beginning of the 18th dynasty, subsequently destroyed and/or extended and inhabited continually until the Meroitic Period. Predating the Egyptian occupation with its elements of a fortified settlement with two enclosure walls, unique remains of African architecture have been identified in the space between, introducing huge ceremonial palaces with hundreds of columns. The concession was extended in 2016, and the new season will reveal more details concerning this monumental, ceremonial city, at that time at the southern limit of the Egyptian empire.

The unguent vessels of Tutankhamun

Lise Manniche

Among the arts and crafts of the New Kingdom, the unguent vessels of Tutankhamun provide unusual examples of the skill of the stone carvers in shaping calcite ("alabaster") into intricate forms, most of them including symbolic references to the role of the king while in the world of the living. They would have served their purpose admirably, but posterity has judged their artistic merit less favourably. However, the aromatic con-

tents of the jars was appreciated, and it was subsequently removed, apparently by intruders soon after the burial. Strangely, residue analysis has not been attempted since Howard Carter's days. The vessels themselves are due to be published by the present writer in the near future.

Mummies inside

Anne Haslund Hansen

Three mummies in the National Museum in Copenhagen have recently been CT-scanned. The non-invasive procedure of such a scan reveals the inside story while leaving the outside intact.

One mummy contained a child aged around 4, presumably of Ptolemaic date; the second was a fake child's mummy with no bones at all; and the third had the appearance of an ibis, but it only contained a bird's wing.

The Apis Temple in Frederiksberg Gardens, Copenhagen

Thomas Christiansen

Known as the temple of Apis, the building in one of the parks of central Copenhagen was designed by Nicolai Abildgaard, the painter (1746-1809) around 1801 and built in 1802-1804. It derives its name from the gable decoration of a charging bull, copied from an antique, carved gem. This choice was not a mere formality, for Abildgaard had taken an interest in its Egyptian connection as laid out in a book in his possession. Furthermore the bull came to feature in the zodiac backdrop to one of his paintings, celebrating "Philosophy".

PAPYRUS udgives af
Dansk Ægyptologisk Selskab
c/o Carsten Niebuhr Afdelingen
ToRS

Københavns Universitet Amager
Karen Blixensvej 4, bygning 10
2300 København S

Hjemmeside

www.daes.dk

DÆS e-mail

mail@daes.dk

Papyrus e-mail

lise@mannique.org

Bank

Danske Bank
1551-0007347383

Bestyrelse

Else Steenberg (sekretær)
Louise Alkjær
Merete Allen Jensen
Tine Bagh (formand)
Diana H. Barfod (kasserer)
Bo Dahl Hermansen
Paul John Frandsen
Mette Gregersen (næstformand)
Ole Herslund
Mette Holst
Lise Manniche (Papyrusredaktør)
Elin Rand Nielsen (webmaster)

PAPYRUSredaktion

Lise Manniche (ansv.)
Bo Dahl Hermansen
Elin Rand Nielsen
Louise Alkjær

Grafisk medarbejder

Merete Allen Jensen

Tryk

P.E. Offset, Varde

Eftertryk kun tilladt med skriftlig
tilladelse fra redaktion og forfattere.

ISSN 0903-4714

Omslagsbilleder

Forsiden: "Cachetten" i Dokki Gel.
Bagsiden: Sakrale bygninger i Dokki
Gel. Begge © Mission suisse-franco-
soudanaise de Kerma-Doukki Gel.

Redaktionelt

Idette nummer er vi endnu engang så heldige at have en artikel specielt skrevet til Papyrus af en udenlandsk forsker. Inspireret af et radiointerview i februar med Charles Bonnet, der i en menneskealder har udgravet i Kerma i Nordsudan, forhørte jeg mig hos hans medarbejder, Dominique Valbelle, om hun med ret kort varsel kunne tænke sig at skrive om den interessante og unikke arkitektur, som ekspeditionen har afdækket i løbet af de seneste par år. I Dokki Gel, der ligger 800 meter nord for Kerma, anlagde Tuthmosis I en gevaldig fæstning, men på stedet lå der allerede nogle store, ceremonielle bygninger i afrikansk stil med hundredvis af søjler, anlagt i "Kerma Klassisk"-tid, dvs. helt i begyndelsen af Nye Rige. Lokaltiteten var kontinuerligt beboet lige til meroitisk tid, og mens vi venter på planer over de forskellige lag, kan vi nyde de næsten grafiske luftfotografier (taget med droner?) af byen.

**Vigtig
information
for DÆS-
medlemmer
Se s. 49-50**

Tutankhamon er evigt aktuel, jf. den 3. Tutankhamon-konference i Cairo, omtalt senere i bladet. Fundene fra hans grav er kendt fra talrige, populære bøger, men relativt få af dem har fået en egentlig videnskabelig publikation. I mange år har et manuskript om de ornamentale salvekar af alabast ligget i redaktørens skuffe, men forrige sommer syntes en mulighed for endelig at få det trykt at vise sig. Den slags tager tid, og i mellemtiden er det opportunt at delagtiggøre i det mindste Papyrus' læsere i det store arbejde, der ligger bag. Med den nys etablerede mulighed for at fotografere i museet i Cairo bød der sig også en lejlighed til at tage nogle nye billeder af genstandene og så meget af deres indhold, som det var muligt at komme til gennem vitrinerne.

Mumier er altid spændende, især det der er indeni. Nu om dage er det muligt at finde svar på sådanne spørgsmål uden at skære dem op og ødelægge dem. Det fortalte Anne Haslund Hansen om ved et DÆS-foredrag i foråret. Her præsenterer hun på tryk resultatet af de friske CT-scanninger af tre meget forskellige mumier på Nationalmuseet.

Rundt om i København findes der flere bygninger med inspiration fra det gamle Ægypten. Thomas Christiansen har næse for at finde frem til dem og nysgerrigheden til at udforske deres historie. I et hjørne af Frederiksberg Have stødte han på et Apis-tempel, tegnet af maleren Nicolai Abildgaard og bygget i 1802-1804. At kunstneren ikke blot kopierede en tyr fra en planche i en bog om antikke gemmer, men reelt relaterede den til det gamle Ægypten, afsløres i dette bidrag.

Siden Sidst byder denne gang på usædvanligt mange nye opdagelser i felten. Der er generelt kommet gang rejser til Ægypten igen, og en strøm af sådanne positive nyheder fra landets fortid kan kun øge interessen.

LM